№ 27. Neue Jüdische Zeitung. I. Jahrgang.

נייע יידישע צייטונג

ב"ה בודאפעסט, ה' ואתחנן Budapest, Donnerstag, 4. August 1881. שנת תרמ"א לפ"ק.

דיא
„נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט יעדען מאנטאג
אונד דאנערסטאג.

פראנומעראציאנס - פרייזע:
נאנציאהריג 7 פל. — קר.
האלביאהריג 3 „ 50 „
פיערטעלאהריג 1 „ 75 „

דיא רעדאקציאן
אונד אדמינ'סטראציאן
בעפינדעט זיך:
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואהין אויך דיא פראנומעראציאנס-געלדער צוזענדען זינד.

אינזעראטע
ווערדען בילליגסט בערעכנעט.

פראנומעראציאנס-איינלאדונג

מיט דער הייטיגן נומער 27 אינזערעס בלאטעס איזט דאס ערסטע האלבע יאהר צו ענדע. ווי ביטטען דעסהאלב יעגע אינזערער געעהרטען אבאנענטען, דערען אבאנענמענט מיט דעזער נומער צו ענדע געהט, אהרע פראנומעראציאן זאפארט ערנייערן צו וואללען, דאמיט אז דער רעגעלמאסיגען צוזענדונג אונ-טערעס בלאטעס קיינע אונטערברעכונג איינ-טרעטע.

דיא פראנומעראציאנס-פרייזע זינד וויא אם קאפפע ערזיכטליך: נאנציאהריג 7 גולדען, האלב-יאהריג 3 גולדען 50 קר., פיערטעלאהריג 1 גולדען 75 קר'.

דיא קאיזער-צוזאמענקונפט.

בודאפעסט, 4. אוגוסט.

וויא אללגעהרליך אם דיעזע צייט, ווערדען אייך דיעסמאל אינזער מאגאר מיט דעם דייטשען קאיזער ווילהעלם צוזאמענקאמען. אייך דיעזע צוזאמענקונפט וואר אללע יעלט שעטסט אייך דאס האכסטע נעשאפענס, דענן עס וואר דיע-זעלבע איינע יעהר ווייטיגע פאלטישע בעגע-בענהייט. איזט דאך, וויא ווייר ווייסען, דאס בינד-נים צווישען אינזערער מאנארכיע אונד דייטש-לאנד דיא איינציג דערעכטע גרונדלאגע דעם אלל-געמיינען אייראפאישען פרידענס; אונד דיעזע אללגעהרליכען צוזאמענקונפט זינד נינכטס ווייטער, אלס איינע עווייטערע בעשטאטיגונג דעסען, דאס דיעזעס בינדנים נאך איממער איינע פרי בעשטעהט.

אין דיעזעס איינגעבליק זינד דיא פאלגענדען פעראלטנססע, נאטטלאב, אללע, דאס איינע איינגעטראכטען, לאנגאנדייערנדען פרייע-דען אללע אינזערע אינטערעסען איזט. דיא קאיזער-צוזאמ-מענקונפט האט אייך דיעזע נינכט איינע אלף! אבסיטיגע בעדייטונג, וויא זאגסט, דיא איזט עטוער אין איינעם שאן האפליכקייט. דער דייטשע קאיזער זוכט דיזיגע אין איינעם אס-סערדייטשען בארע אונד אינזער לאנד בעגרייסט דיזגן הארען נאסט. וויא זיך דיעס בעגרייסט.

זולבסטע דער אינטשאנד, דאס אם דיעזער צוזאמענקונפט נאך דריא אנדערע דייטשע מאנארכען צוזאמענקאמען, פאראנדערט נינכט אם דער נאסטן פרידענס איינגעשאפט דיע-זער צוזאמענקונפט. זולבלע נאנין אייראפא מיט אהנדערע פרייע בעגרייסט.

נור איינגן מענשען נינכט עס, דעס דיעזע פרייגדשאפט אין דאך אם איינע איזט, דער זיך דאדורך, וואס אללע יעלט אלס איינע פרייגדענס-נאראנגע בעגרייסטעס, זיך בעדראפט פיהלט, אונד דיעזער איינע, דאס איזט דער דייטשע קאיזער.

ווייר בריינגען וואהר נינכט עדסט צו פערז-בערן, דאס דער דייטשע קאיזער אינערגעט האט, אייך דיעזע צוזאמענקונפט מיט שעלען אייגען צו זעהען. דא עכטאלט אין אינען קיינערליי ווראהנונג. דא נעפאהר, יעלבע ער דאך אין ער-בלקען, דא לייגט נור אין דינער איינגעגען פאנ-מאזיע אונד דיעזע אנגאטמזיע אונד קראנקהאפט איינפערעגט, — ער האט יאהר אויזאבע דאצו.

אין קאיזער, דער אין דינגען איינגעגען ביינע פאן שטאדט צו שטאדט פערזעהן מיט, אם זיך פאן דען מארדערן צו שטעגן, איזט וואהרליך צו בעזווינדן.

עס איזט נור נאטירליך, דאס דיא אנדערען מאכטע זיך נינכט פאן ריקזיכטען לייטען לאסטען קאנגען, דיא נור אייגע אייגענעלע פערזאגן בע-הייהרען. אין דער טהאט שיינט אויך דער רוסישע קאיזער בעריישט צור פערזענונג געקאמענען צו זיין אונד צו בעגרייסען, דאס דורך דיעזעס בע-צוריקציעהען ער זיך נור אלליין שאדענט. וואר ער פרייהער יעגענען דיא קאיזער-צוזאממענקונפט פינדליך נעזוינגען, זא לאסט ער יעטצט פערקיי-דען, דאס ער וואהל גערעגע איך מיט דאביא געוויזען וואר, דאס ער אבער יעטצט נינכט אים דיינעם פאדער פאדט קאנגע, בין נינכט דאדע דיא אדרעגונג הערגעשעללט איזט. אייך ווייל דער רוסישע קאיזער דאס פערייטמעט אים פרייהאדר נאבהאלען.

דאס איזט נין זאכע דעס רוסישען קאיזערס. ווייר אבער אינד מיט אינס נאנין אייראפא האב-בען נרונד אונס דאריבער צו פרייען. דאס דיא רוסישע מאכטס דא זעהר נעשיאבט איזט. דאס מיין מאנארך מעהר אין אייראפא זיך פיעל דא-רום צו קיממערן האט, אב דאס, וואס ער אונ-שעריממט. וויסלאנד דערכט איזט אדער נינכט. וויסלאנדס שיאבע איזט אינע אינטערעסרענט-ליכע אינד עס האט זיך דיעזעלבע זעלבער צו-נעצאנגען דורך דען אונגערעכטען קריעג, מיט דעם עס דיא טרקייא איבערפאללען האט.

זא ראבט זיך יעדע אונגערעכטיגקייט אים לעבען, זייא עס דיא אייגע פרייאאטמענשען אדער אייגען נאנגען פאלקעס. אייגען נראסען ריייבעס.

וואס אין דער וועלט פארגעהט.

בודאפעסט, 4. אוגוסט.

מינסטער-פראזידענט טיסא איזט דיס אי-נינגען מאנגן אין ווייען, וויא ער מיט דען אסטער-ריייכישען מינסטערן אבער יעגע אנגעלעגענהייט-טען בעראטשלאגט. זולבלע פיר בייריע דייבס-האלפטען נעמיינשאפטליך זינד. אונטער אנדע-רען ראממט אייך דיא אנגעלעגענהייט דער מיט רוסישע-ריייכישען פערזענלעכען בעגרייגנ-נאנגסאנגען צור בעראטונג. פאן דיעזען איזט אינטערעסאנט, דאס זולבסט דיא בהאמישע בעאמטען אין פראג אין אנגאנהאט דעזעלבען פערזוייגערן. דיא שטעכען האבען זיך מיט דיע-זעם יעדערע איינע שאנע יופפע איינגעראקט.

פרייס ביסמארק האט אינען צווייטען דראהבריעף פראהלטען, אבער זולבען איינע דייטשע צייטונג דאס אללגעזעט בעריכ-טעט: „אן אינגעס צווייטען דראהבריעף, דער אים פראנקפורט זום מאין דאמרט איזט, ווירד דעם דייטשען ייססאמצאלער אנגעקיי-דיגט. דאס דרייצעהן מאנגער צוזאמ-מענגעטרעטען ווארען, זולבלע זיך דאס ווארט נעגעבען האטטען, ביסמארק אים לבקען צו בריינגען. אונד עגטשלאססען ווארען, אינער נאך דעם אנדערען אין אטטענטאט צו בעגנעהען, יעגען דיא ערסטען פערזוכע מיסלינגען זולבלטען. דעזוגר בריעף, וויא דער פרייהערר, וואהרדע דער שטאאטסאנזייגער בעהוים אויספאהרטע, אינבער דיא אינבעקאנגטען אבזוגדער צוגע-שטעללט."

אין פראנקפורט האט דיא וואהלבעוועגונג בעגאנגען, וועלבע דאדע נינכט יעוועגער הייס איזט, וויא אין אנגאנגן. דאס אבגעאדענטען אללגעפאהרטיגען בעטהיגן זיך, דען זיגע צו עי-רינגען, אונד דא האט אינטער אנדערען אייך דער פרינץ ערעמט בעגאפאהרטע, בעקאנגט אינטער דעם נאמען דער „אטטא פרינץ" אינען

נייעסטעס אים אללען לאנדערן.

(מלכה, דיא פרינצעס-ברוט)

דיא אללדאן אינזערעס נייען פאללייעטאנס. איזט זא שאן, דאס זיך אים דיעזעלבע נינכט נור אין עגנלישער פרינץ, זאנדערן אייך אין פעסטער בוב-האנדלער בעזוארבען האט. דער בוב-האנד-לער עגהט אין דיעגען אנשפרייבען זאגאר נאך דייטשער אלס דער עגנלישע פרינץ. דענן ער רעקלאמירט דיא אהנעווייטערעס אלס דען אין-לייגנגס אינגעגשטאנדס. אונד האט דיעזעס זיין רעכט אינס בעגעגנאבער אייך גערכטליך בע-שאפרקט. זא אהנע ווייטערעס ווערדען ווייר אינס פערליך דיא שאנע מלכה נינכט ווייבען לאסטען. בין אבער דער פראגעס עגנשטערדען איזט, מיסטען ווייר פאן דער פארזוגצצונג דעס אללגעלייטאנס אבזאגען. ווייר לאסטען גין דאס „פערערבטע פערבערבען" רוהיג אבבלייבען, אים דאגן, בין זיך דאס שקזאל אונזערער מלכה עגטשלדען האט, עגטשלדיגט דער אינ-אנדערעס בעזעגגא אינטערעסאנטען אונד! שאפנגנדדס אללייעטאן צו בעגינגנן, ווייר בטש-טען דאדער אונזערע געערטען לעזער אים עגטשלדיגונג וועגען דער אונגלייכזאמען אונ-טערבריינגונג, אן וועלכער ווייר נינכט שולד זינד.

* (דער צושטאנד דער פראנ-פרינצעסין שטעפאני.) מאן מעד-דעט אים א

6 גולד׳ 45 קר׳. — **האַפער** וועניג וואַרע, דאהער בעס-סער 6 גולד׳ 50 קר׳ ביז 6 גולד׳ 60 קר׳ דיא פיינע, מיט-טעלוואַרע ביז 6 גולד׳ 80 קר׳. — קוקורוץ. דאס גע-שעפט וואַר ניכט זעהר לעבהאפט. מאַן פערקויפטע אונ-גארישען מיט 5 גולד׳ 70—90 קר׳, באַנאַטער 6 גולד׳ ביז 6 גולד׳ 10 קר׳, וואלאכישער ביז 6 גולד׳ 10—20 קר׳.

מעהלפרייזע פער 100 קילא אב בודאפעסט.									
N.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
fl.	21.60	21.—	20.40	19.40	18.80	17.80	17.—	16.—	15.40
N.	8½	פיינע קלייע			גראבע קלייע				8¾
fl.	14.20	4.70			3.70				11.00

רעפּס ווארדע פיר פראנקרייך 80,000 מעטער-צענטנער געקויפט. קאָהלרעפּס 11 גולד׳ 50 קר׳ ביז 12 גולד׳ 62½ קר׳. באַנאַטער 11 גולד׳ 25 קר׳ ביז 75 קר׳.

ריבאָל רוהיג; מיט 33 גולד׳ 50 קר׳ ביז 33 גולד׳.

שפּירימוס. געשעפט אונפעראַנדערט. פרייזע זינד עטוואס ערהאָהט. אָן ראַפפינעריען 33 גולד׳ ביז 33 גולד׳ 50 קר׳, אָן גראָססיסטען 34 גולד׳ ביז 34 גול׳ 50 קר׳, אָן קאָנזומענטען 34 גולד׳ ביז 35 גולד׳, פּרעסהעפען-וואַרע 35 גולד׳ 50 קר׳.

פּעטראָלעאום. זעהר שוואַכעס געשעפט מיט 17 גולד׳ 25 קר׳ פראָמפטע וואַרע פּער 100 קילאָ.

צוועטשקען. גאַנץ פערקעהרסלאָז. באָסנישע מיט 19—20 גולד׳ 20 קר׳, סערבישע 18 גולד׳ 75 קר׳, טערמין פאָן 25 גולד׳.

לעקוואַר. סלאַוואָנישע וואַרע 18 גולד׳ 50 קר׳, באַנאַטער 18 גולד׳ אויסגעבאָטען.

שאַפוואָללע. דער פערקעהר וואַר ציעמליך בעלעבט, בעססערע וואַרען געפראַגט. איז דער אבגעלויפענען וואָכע וואורדען צירקא 1000 מצטר. קאַממוואָללע צום פרייזע פאָן 90—100 גולד׳ פערקויפט. פאָן בעססערען טוכוואָל-לען וואורדען פערקויפט צו 120—130 גולד׳. פערנער טהייסצווייששורוואָללע צו 75—76 גולד׳ פיר אינגלאָנדישען בעדאַרף.

פאַבריקסמאָסיג געוואַשענע וואָללע 2 גולד׳ — קר׳ ביז 2 גולד׳ 70 קר׳ פער קילאָ.

אונשליטט (חלב). קערנ-אונשליטט 44 גולד׳ ביז 45 גולד׳ שוואַכעס געשעפט.

וויינשטיין. בעססערע וואַרע 64—65 גולד׳, גערינ-גערע 55—59 גולד׳.

קנאָפּפערן. אונגאַרישע וואַרע 15—16 גול׳ — קר׳, האָכפרימא 19 גולד׳, סערבישע 10 ביז 12 גולד׳.

ראָהע הייטע. בערייטס שטאַרק נאַכלאַססענד. פריי-זע היעלטען זיך וויטער פעסט. עס נאָטירען: פרימא אונגאַרישע אָקסענהייטע 108—110 גולד׳, דייטשע אָקסענ-הייטע 112—115 גולד׳, קוההייטע 110—112 גולד׳, אונ-גאַרישע פישטלינגע 118—120 גולד׳. היגנענען קיין געשעפט אין ראָסהייטען פרימא 10—11 גולד׳, מיטטלערע 8 גולד׳ 50 קר׳ ביז 9 גולד׳ 50 קר׳ פער פּאַאר. **קאַלבפעללע** 195—205 גולד׳, קאָפּפינע 180—185 גולד׳ פער 100 קילאָ.

לאָטטאָ-ציעהונגען פאָם 30. יולי:

וויען:	8	20	42	65	5
גראַץ:	25	70	33	5	63
טעמעשוואַר:	86	85	36	5	58

פעראַנטוואָרטליכער רעדאַקטער:
יקותיאל הלוי לעדערער.

איין שו״ב ומוהל מומחה, נאָטהיגענפאללס אויך קורא ובע״ת, דער צוגלייך מיט התרת הוראה פאָן גאוני זמנינו פערזעהען איזט אונד זייט יאה-רען אין איינער ניכט אונבעדייטענדען יידיש-אָרטהאָדאָקסען געמיינדע פונגירט, דער אונגארי-שען אונד דייטשען שריפט אינד שפראַכע מאָכ-טיג, ערזוכט יענע פערעהרליכען געמיינדען, דיא איינע דעראַרטיגע דיענסטלייסטונג בענאָטהיגען, זיך געפאָלליגסט אן דיא לאָבל. רעדאַקציאָן דיעזעס בלאַטטעס אום אויסקונפט צו ווענדען.

דיא נייעסטע ערפינדונג

איזט דאס נאך פראָפעססאָר באָנאַנד אויס אמעריקא נייפערבעססערטע עלאַסטישע ברוכבאנד פאָן פאָל-ליטצער, זאָוואָהל פיר הערען אלס אויך פיר דאמען אונד קינדער; זעלבעס איזט אָהנע פעדערן אויס ריינעם גוממי קינסטליך קאָנשטרואירט אונד האט דען צוועק, דאס עס זעלבסט דיא פעראַלטעטסטען בריכע אין קור-צעסטער צייט אין דיא גלייכע לאַגע ברינגט, אונד קאנן זאָוואָהל ביי טאַג ביי דער אנשטרענגענדסטען ארבייט זאָ אויך נאַכטס ביים שלאַפען בענוצט ווערדען, אָהנע דאס דער ברוכלײדענדע אים גערינגסטען אין זיינעם בע-רופע געשטאָרט ווירדע.

פרייזע: איינפאַכע פאָן 6—7 גולד׳, דאָפּפעלטע פאָן 10—15 גולד׳, פיר קינדער אום דיא האָלפטע בילליגער.

גראָססעס לאַגער אין מוטטערשפריטצען, לופּטפאָל-סטער, בעטט-איינלאַגען, גוממי-שטרימפּפען אונד אללער גוממיוואַרען-ארטיקעל. — ביי ברוכבאָנדערן ביטטע אנצוגעבען, אָב רעכטס, לינקס אָדער דאָפּפעלט, זאָ אויך דיא לייבווייטע.

4—5

בעשטעללונגען מיטטעלסט נאַכנאַהמע אומגעהענד ביי
Moritz Pollitzer, k. k. Bandagist,
Budapest, Franz-Deákgasse.

שטעללען-געזוך.

☛ **איין געפּריפּטער לעהרער, מיט גוטען צייגניססען, דער אויך איין בעל קורא אונד שוחט ובודק איזט, אים געוויינשטען פאללע אויך איין בעל תפלה, מיט צייגניססען פאָן אָרטהאָדאָקסען ראבבינען, 28 יאהרע אלט, מיט איינער קליינען פאַמיליע, דער יעדאָך דער אונגארישען שפּראַכע נור וועניג מאָכטיג איזט אונד דער שאָן אן אָפ-פענטליכען שולען טהאָטיג וואַר, זוכט ביז ראש חודש חשון איינע דינען קעננטניססען אנגעמעס-סענע שטעללונג. אנטראָגע ערביטטעט מאַן אן דיא רעדאַקציאָן דיעזעס בלאַטטעס.**

1—3

קאָנקורז.

ביי דער היעזיגען אויטאָ. אָרטה. געמיינדע איזט דיא שטעללע איינעס שוחט מומחה, דער צוגלייך גוטער בעל תפלה ובעל קורא זיין מוס, ר״ח אלול, עווענטועלל ר״ח חשון הבע״ל צו בע-זעטצען. וואָכענטליכער געהאלט 8 גולדען, פרייע וואָהנונג אונד נעבענ-עמאָלומענטע. בעווערבער, דיא פאָן גאוני זמנינו קבלות האבען, ווערדען צו פראָבע-פאָרטראַג צוגעלאַססען. שפעזען ווערדען יעדאָך נור דעם אקצעפּטירטען פערגיטעט.

פישפאָק-לאָדאָני, ג׳ לסדר דברים תרמ״א.

1—3 דער פאָרשטאַנד.

בע״ה פעסט יע״א.

בעאכטענסווערטה פיר היער וויילענדע אונד דורכרייזענדע גאָסטע!

איך בעעהרע מיך היעמיט גייערדינגס אויפמערקזאם צו מאַכען אויף מיינער אָרטהאָדאָקסען זעלבעריי אונד מיינעם גאַסטהויזע, וואָ מאַן צו יעדער צייט דיא בעסטען שפייזען אונד געטראָנקע האבען קאַנן.

אויך קוואַרטירע, סעפּאַראַט ציממער פיין איינ-געריכטעט, מיט בעסטער בעדיענונג איזט ביי מיר צו האבען.

פייבל קליין, אָרטהאָדאָקסער זעלבער אונד גאַסטגעבער
מאָהרענגאַססע 6, בודאפעסט.

להסיר מכשיל מישראל בשרים אשר בארץ המה וויל איך ביי געלעגענהייט פיעלע, „וועלכע בשוגג (אונוויססענטליך) רחמנא לצלן נבילות וטריפות עס-סען“ אויפמערקזאם מאַכען. דיאיעניגען נאָמליך, וועלכע אין דער פראָפינץ זעלכוואַרען קויפען ביי זאָלכען גאַסטגעבערן אָדער שפּעצעריי-האָנדלערן, וועלכע זאגען, דאס זיא פאָן מיר בעציעהען, מאַכע איך היעמיט אויפ-מערקזאם, דאס זיא זיך נענני איבער דיא ריכטיגקייט, אָב דיעזע זעלכוואַרען פאָן מיר זינד, איבערצייגען זאָללען, דא לײדער פיעלע מכשיל רבים זינד אונד בעציעהען פאָן זאָלכען יידישען זעלכערן, וועלכע ניכט נור דאס פלייש אָהנע כשר צו מאַכען אונד אָהנע צו רייניגען פעראַרבײ-טען, זאָנדערן דירעקט נבילות וטריפות צור ערצייגונג איהרער זעלכוואַרען נעהמען אונד טויזענדען יהודים עס פיר כשר פערקויפען. איך בין צו יעדער צייט בערייט, יעדען פאָן דער וואַהרהייט מיינער אויסזאַגע צו איבער-צייגען. טרויריג גענוג, דאס זאָלכע מכשילים להחטיא את הרבים אין פיעלע יידישע הייזער זעלבסט אין פראָממען געמיינדען זאָ איבערהאַנד גענאָממען.

עס מאָגען דאהער אונזערע זעהר עהרווירדיגען רבנים אינגאַרנס אונד זיעבענבירגענס נ״י זיך פאָן דער זאַכע איבערצייגען לאַססען אונד דיעזעם גראָססען מכשול אבהילפע לייסטען.

התן הרב הגאון המנוח מוה׳ ליב לישש סג״ל זצ״ל, שהיה דיין צדק בקהל פרעסבורג יע״א.

בודאַפעסטער באָרזענקורזע פאָם 31. יולי.

לאָזע.	פל.	קר	ווערטה-פאפירע.	פל.	קר
1854ער 4פּערצענטיגע שטאַאטסלאָזע . .	122	55	אונגאַרישע גאָלדרענטע	117	65
1860ער " " גאַנצע לאָזע . . .	132	50	אונגאַרישע פּאַפּיער-רענטע	91	70
1860ער " " האַלבע " . . .	134	75	אונגאַרישע גרונדענטלאַסטונגען . .	100	—
1864ער שטאַאטסלאָזע צו 100 גולדען .	175	75	טעמעשער-באַנאַטער	99	—
1864ער " " צו 50 " . . .	173	50	זיעבענבירגישע	98	25
קרעדיטלאָזע	182	50	גאַליציישע	101	20
דאָנוי-דאַמפשיפפאַהרטס-לאָזע . . .	109	90	בוקאָווינער	95	50
אונגאַרישע פּראָמיען-לאָזע צו 100 גולדען	128	50	אונגאַרישעס אייזענבאַהנ-אַנלעהען .	134	50
דעטטאָ האַלבע צו 50 גולדען	125	50	ווײנצעהענט-אַבלאָזונגס-אָבליגאַציאָנען .	97	50
טהייסטהאַל לאָזע	115	25	פפאַנדשיינע דער אונגאַרישען באָדענקרע-		
וויענער קאָממונאַללאָזע	135	75	דיט-אַנשטאַלט צו 5½ פּערצענט . . .	103	25
טריעסטער לאָזע צו 100 גולדען . . .	128	25	דעטטאָ דער אונג. היפּאָטה.-באַנק צו 5½%	103	50
קאָמאָ רענטענשיינע	28	50	דעטטאָ אַללגעמ. באָדענקרעדיט צו 5½%	100	—
טירקענלאָזע	25	75	דעטטאָ צו 6 פּערצענט	100	50
אינסבּרוקער לאָזע	25	25	דער אונגאַריש-גאַליצישען	170	50
קלאַרי לאָזע צו 40 גולדען	43	25	דער נאָרדאָסטבאַהן	172	50
קעגלעוויטש לאָזע " 10 "	16	—	אָסטערייכישע קרעדיט-אַקציען	364	—
קראַקויער לאָזע " 20 "	20	—	אונגאַרישע קרעדיט-אַקציען	358	—
אָפנער לאָזע " 40 "	40	50			
פּאַלפּפי לאָזע " 40 "	41	50	**געלד-קורזע.**		
רודאָלפסלאָזע " 10 "	19	50	זילבער-אַגיאָ	100	—
סאַלם לאָזע " 40 "	51	50	דוקאַטען	5	54
וואַלצבורגער לאָזע " 20 "	21	—	אָסטעררייכיש-אונגאַרישעס 8-גולדען-נאָלד-		
סט. גענאָיס לאָזע " 20 "	47	—	שטיק (20 פראַנקס)	9	31
סטאַניסלויער לאָזע " 20 "	25	—	נאַפּאָלעאָנדאָר	9	50
וואַלדשטיין לאָזע " 20 "	30	—	דייטשע רייכסבאַנקנאָטען	57	35
ווינדישגראַטץלאָזע " 20 "	42	50	20מאַרק-שטיקע	11	46
לאַיבאַכער לאָזע " 20 "	23	25	רוסישע פּאַפּירערובעל	1	24

פּרוכטפּרייזע דער קאָרנהאַללע פאָם 31. יולי.

פריכטע	[illegible]	פער 100 קילאָגראַמם
קאָרן אַלט	72	8.80—8.60
נערסטע מאַלץ . . .	62	6.25—6.10
נערסטע פוטטער . .	62	—.——.—
האַפער	40	6.80—6.50
קוקורוץ באַנאַטער .	75	6.15—6.10
אַנדערער	73	6.05—6.—
הירזע	—	6.10—5.65

ווייצען	פער אָקטאָבער	פער 100 קילאָ	—.—
"	" הערבסט		11.37
"	"		—.—
קוקורוץ	" יולי-אויג.		6.80
נערסטע	"		—.—
האַפער	" הערבסט		7.10
"	"		—.—
רעפּס	"		13.—

הילזענפריכטע		פאָן	ביז
פיזאָלען	פער 100 קילאָ	7.50	8.—
צווערגבאָהנען		8.50	9.—
לינזען		14.—	16.—
ערבזען		11.—	12.—
הירזעברײן זאַממט זאַק .		5.25	6.—
מאָהן, גרויער 36 פל., בלויער		—.—	46.—
האַנפזאַמען		7.—	—.—

צוועטשקען פר. אָקט.-נאָוו. באָסנישע 19 גולד׳.
שפּירימוס, פּרעסהעפענוואַרע 34.50—35. גולד׳.

[illegible]	[illegible]	פער 100 קילאָגראַמם
[illegible]	—	—.——.—
	74	—.——.—
	75	—.——.—
	76	—.——.—
	77	—.——.—
	78	—.——.—
	79	—.——.—
	80	—.——.—
[illegible]	—	—.——.—
	75	11.60—11.50
	76	11.65—11.60
	77	11.85—11.80
	78	12.——11.95
	79	12.05—12.—
	80	12.10—12.05
[illegible]	—	—.——.—
	75	11.80—11.70
	76	11.85—11.80
	77	12.05—12.—
	78	12.15—12.10
	79	12.30—12.25
	80	—.——.—
[illegible]	75	11.70—11.60
	76	11.75—11.70
	77	11.95—11.90
	78	12.05—12.—
	79	12.15—12.10
	80	12.20—12.15
	—	—.——.—

Herausgeber und verantw. Redakteur: **Carl Lederer.**

Druck von Emerich Bartalits. Budapest, VIII., Eszterházygasse Nr. 12.

דאס ער דער זאָהן איינעם רייכען מאננעס איזט, האטטע ריעזיגע לאנגווייליע אונד בעשלאָס דאהער, צו גונסטען דיעזעס פֿעראיינעס איינען באלל צו פֿעראנשטאלטען. אלס דיא איינלאדונגסקארטען פֿערשיקט ווארען, ערהיעלטען ערסט דיא פֿעראיינס-מיטגליעדער דאפֿאָן קעננטניס אונד דיא פֿעראיינס-פּראָזידענטין פּראָטעסטירטע שטרענגע דאגעגען, דאס אין דען „דרייא וואָכען" צו גונסטען דעם פֿעראיינעס געטאנצט ווערדען זאָללע. טראָטץ דער איינשפּראכע דיעזער פֿרוי אונד דער מייסטען מיטגליעדער דעם פֿעראיינעס וואורדע דער באלל דאָך אבגעהאלטען, עס טאנצטען יעדאָך נור 4 פּאארע אונד דאס ריינערטראָגניס פֿאָן 25 גולדען זאָללטע דעם פֿעראיינע איבערמיטטעלט ווערדען. דיא פּראָזידענטין דעם פֿעראיינעס ערקלאָרטע יעדאָך, דאס זיא איין זאָלכעס געלד, וועלכעס אויף זאָלכע דיא רעליגיאָן פֿערלעטצענדע ווייזע ערציעלט וואורדע, ניכט אננעהמע, אָבוואָהל דער פֿעראיין דארויף זעהר אנשטעהט.

*)שוטץ פֿאָר דעם וועלטאונטערגאנגע.) איין איבערשפּאננטער 83יאָהריגער גרייז אין ענגלאנד איזט, וויא עס הייסט, זאָ פֿעסט פֿאָן דעם נאהע בעפֿאָרשטעהענדען ענדע דער וועלט איבערצייגט, דאס ער זיך איינען אונגעהייערען לופֿטבאללאָן אנפֿערטיגען ליעס, מיטטעלסט דעססען ער צייגע דער צערשטאָרונג אונזערער ערדע צו זיין האָפֿפֿט, אָהנע דאס שיקזאל זיינער איינוואָהנער צו טהיילען. אויף דיעזער לופֿטרייזע ווירד ער איינגעמאכטעס פֿלייש, בראנגטוויין, סאָדא-וואססער, ראָטהוויין אונד אנדערע לעבענסמיטטעל אין הינרייכענדער מאססע מיטנעהמען, אום זיינע בעדירפֿניססע פֿיר 3 יאהרע צו דעקען, אום וועלכע צייט, וויא ער בערעכנעט, זיין לעבען איין נאטירליכעס ענדע געפֿונדען האבען דירפֿטע. ער איזט דער מיינונג, דאס אונטער דען טרימערן דער וועלט זיך אירגענד איין פּאססענדעס פּלאָטצכען פֿינדען ווערדע, אויף וועלכעם ער אים שטאנדע זיין ווערדע, אים געאייגנעטען אויגענבליקע הערראבצישטייגען אונד איינע צופֿלוכט פֿיר זיינע איבריגען יאהרע צו פֿינדען. ער בעאבזיכטיגט, זיינען וואלדהיטער, איינען אלטען אונד טרייען דיענער מיטצונעהמען, האט אבער דענזעלבען, דער ערסט 52 יאהרע אלט איזט, געוואָרנט, דאס, ווענן דיא לעבענסמיטטעל אין דעם באללאָן ערשאָפּפֿט זינד, ער פֿיר זיך זעלבער צו זאָרגען האבען ווערדע אונד זיך אין דרייא יאהרען אָהנע נאהרונגס-מיטטעל בעפֿינדען דירפֿטע. נאכדעם ער אללע דיעזע פֿאָרקעהרונגען געטראָפֿפֿען, זאָלל דער אלטע הערר אין אללער געמיטהס-רוהע זיך געאייסערט האבען: „איך ווערדע מיך בעססער אָהנע דיא וועלט, אלס מיט דערזעלבען בעפֿינדען."

*)איינע האָהע ראטהגעבערין.) דיא פֿרויא איינעס לאנדגייסטליכען אין ענגלאנד ריכטעטע אן דיא ענגלישע קאָניגין וויקטאָריא איין שרייבען, אין וועלכעם זיא איהרע פֿערהאָלטניססע דארלעגטע אונד איהרעם שמערצע אויסדרוק גאב, דאס איהרע עהע זעהר הייפֿיג דורך צוויסטיגקייטען געטריבט זייא. איהר גאטטע פּפֿלעגט אָפֿט אין בעטרונקענעם צושטאנדע צו זיין אונד אונטער דיעזען פֿערהאָלטניססען ליידען אויך דיא קינדער, דא איהנען איין באָזעס ביישפּיעל געגעבען ווירד. „עס איזט בעקאננט — זאגט דיא פֿרוי אין דעם בריעפֿע ווייטער — דאס עוו. מאַיעסטאָט אן דער זייטע איהרעס פּרינצגעמאהל איינע מוסטער-עהע געפֿיהרט האבען. ניעמאנד מעהר וויא עוו. מאַיעסטאָט קאנן מיר דאהער ראטהען, וואס איך אין מיינען פֿערהאָלטניססען טהון זאָלל. דיא קאָניגין פֿאָן ענגלאנד האט דיא ביטטשריפֿט אויספֿיהרליך בעאנטוואָרטעט אונד זענדעטע דער פּפֿאררערסגאטטין איינע עססענץ, וועלכע איינע בעזאָנדערע קראפֿט האבען זאָלל אונד דאצו דיא פֿערהאלטונגס-מאסרעגעלן. ווענן דער גאטטע שימפּפֿט, זאָלל דיא פֿרויא פֿאָן דיעזע עססענץ איין לאָפֿפֿעל פֿאָלל אין דען מונד נעהמען אונד דיעם צירקא איינע פֿירטעלשטונדע אים מונדע האלטען. — דאס מיטטעל זאָלל זיך גראָסארטיג בעוואָהרט האבען. זאָ אָפֿט דער מאנן שימפּפֿט, נימט דיא פֿרויא 1 לאָפֿפֿעל פֿאָן דער עססענץ אין דען מונד אונד — דער הייזליכע פֿריעדע וואר הערגעשטעללט.

*)גראָסער פֿאבריקס-בראנד.) אים טעמעשוואר ווירד אונטערם 3. אויגוסט בעריכטעט: הייטע נאכטס איזט דיא אין דער פֿאָרשטאדט יאָזעפֿשטאדט געלעגענע שפּיריטוס-ראפֿפֿינעריע טאָטאל אבגעבראננט. דאס פֿייער וואר אין דער פֿאס-בינדערייא ענטשטאנדען. גראָסע ווייצען-, קוקורוץ-, גערסטען-, האפֿער- אונד קאָרן-פֿאָררעטהע, דיא ברעננערייא, דיא מיהלע, דרייא אָכסען-שטאָללע אונד גראָסע מאססען שפּיריטוס זינד טאָטאל פֿערבראננט. דער שפּיריטוס-פֿאָרראטה וואורדע אין דען בעגא-פֿליס אבגעלאססען. יעדאָך וואָהרענד דעם אבלאססענס פֿאָם פֿייער ערגריפֿפֿען; אין פֿאָלגע דעססען שיען עס, אלס אָב דער פֿליס ברעננע. פֿאָן 2100 שטיק מאסט-אָקסען זינד בלאָס אייניגע פֿערבראננט; עבענזאָ וואורדען דיא קוקורוץ-מעהל-מאגאצינע גערעטטעט. דער שאדען איזט איין זעהר בעדייטענדער. דער שטאאט ערליידעט איינען מאָנאטליכען שאדען פֿאָן 22,000 גולדען. דיא פֿאבריק וואר דיא צווייטגראָסטע אים לאנדע אונד בעשעפֿטיגטע 400 פּערזאָנען. דיא געביידע אונד דיא פֿאָררעטהע ווארען צו גלייכען טהיילען בייא צווייא פֿערזיכערונגס-אנשטאלטען מיט דעם געזאממט-בעטראגע פֿאָן 1.320,000 גולדען פֿערזיכערט. פֿערנער ווארען דיא פֿאָררעטהע ערסט געסטערן מיט 160,000 גולדען אלליין פֿערזיכערט וואָרדען.

*)באָטשאפֿטער גראף סעטשעני בעשטאָהלען.) אויס בערלין ווירד טעלעגראפֿירט: „אין דער אָסטעררייכיש-אונגארישען באָטשאפֿט וואורדע פֿערגאנגענע נאכט איין איינברוך פֿעראיבט. דיא דיעבע האבען איינע מעגגע קיסטען ערבראָכען אונד איינען זיידענען פעלץ דער גראָפֿין, עטליכע אָרדען אונד איינען טהייל דעם מאגנאטען-שמוקעס סעטשעני׳ם מיטגענאָממען.

*)ריאוניאָנע אדריאטיקא די סיקורטא אין טריעסט.) דיא געזעללשאפֿט האטטע אים פֿערפֿלאָססענען יאהרע וויעדער איינען אנזעהנליכען געשאָפֿטס-צו-וואכס צו פֿערצייכנען, טראָטץ דער גראָסען קאָנקורענץ. דיא אין דען פֿערשיעדענען בראנשען (פֿייער האגעל אונד טראנס-פּאָרט) אים יאהרע 1880 פֿעראייננאהמטען באָארפּרעמיען בעליעפֿען זיך אויף איבער זיעבען מילליאָנען (7.000,800) גולדען. פֿיר שאָדען זינד אים יאהרע 1880 5.606,148 פֿל. בעצאהלט וואָרדען. דיא באָארפּראָמיען-רעזערווע, וועלכע פֿיר פֿייער- אונד טראנספּאָרט-פֿערזיכערונגען צוריקגעלעגט וואורדע, בעטראָגט 1 498,343 פֿל. 20 קר' פֿיר אייגענע רעכנונג, ד. ה. נאך אבצוג דער אויף דיא ריקפֿערזיכערונגען ענטפֿאללענדען אנטהיילע, אונד צוואר איזט דיעזע רעזערווע פֿרייא פֿאָן פּראָוויזיאָנען אונד יעדער וויא איממער נאמען האבענדען בעלאסטונג, דא זאָממטליכע פּראָוויזיאָנען אונד שפּעזען פֿאָלל אין אויסגאבע געשטעללט וואורדען. דיא קורזשטייגערונג דער ווערטהפּאפּיערע ערגאב איינען געווינן פֿאָן 39,568 גולדען 52 קר'. עס ווערדען אבער היעפֿאָן נור 4568 גולדען 52 קר. אין דען יאהרעסגעווינן איינבעצאָגען. וואָהרענד דער איבערשוס פֿאָן 35,000 גולדען צור בעשטעהענדען רעזערווע פֿיר קורזשוואנקונגען הינצוגעפֿיגט ווירד. בייא בערעכנונג דיעזעס קורז-

---

זיינע צוקונפֿט אונד דיא דער זייניגען דעם גנאָדיגסטען וויללען דעססען, דער קיינען פֿאָגעל אין דער לופֿט אונד קיינען וואורם אויף ערדען פֿערהונגערן לאָסט. נאך איינער פֿיערטעלשטינדיגען ראסט, נאכדעם ער זיך נור אין זאָ וויט ערהאָלט האטטע, דאס ער זיך וויעדער ערהעבען קאָננטע, גינג ער מיט דען זייניגען צו דעם ראבבינער, דער ציעמליך פֿערן פֿאָן דער בראנדשטאָטטע וואָהנטע, אונד דער דיא אונגליקליכען מיט דער מענשענפֿריינדליכסטען בערייטוויללינקייט אויפֿנאהם.

נאך מעהרערען שטונדען ווארד מאן ענדליך מייסטער דעם טאָבענדען עלעמענטעס; דאס פֿייער וואר געלאָשט אונד נונמעהר געוואנן שלמה דיא פֿאָללע איבערצייגונג, דאס ער קוים אים שטאנדע זיין ווערדע, מיט דעם ווערטהע דער אָרען בראנדשטאָטטע, דיא נאך זיין אייגענטהום וואר, אונד דעם וועניגען, וואס איהם אין דעם קעללער איבריג געבליעבען, זיינע גלייביגער צו דעקען. דיא אייזערנע נאָטהווענדיגקייט צוואנג איהן וואָהל, פֿאָן דער גאסטפֿריינדליכקייט זיינעס ווירטהעס געברויך צו מאכען, דענן ער אונד מרים בעפֿאנדען זיך ביידע אונוואָהל; ער זאה אבער איין, דאס דעם ראבבי, דער זעלבסט ניכט פֿיעל האטטע, זיינע בעווירטהונג בעשווערליך פֿאללען מיססע, אום זאָ מעהר, דא אויך אנדערע פֿעראונגליקטע היער איינע צופֿלוכט זוכטען: ער בעשלאָס דאהער, זאָבאלד נור זיין געליעבטעס ווייב דיא ערפֿאָרדערליכע קראפֿט וויעדער ערלאנגט האבען ווירד, נאך לעמבערג צו ציעהען, אונד דאָרט אירגענד איינען נאהרונגסצווייג צו ערגרייפֿען. ער טהיילטע זיינעם פֿריינדליכען ווירטהע זיינען ענטשלוס מיט. אונד נאך וועניגען טאגען וואר ער בערייטס אים שטאנדע, איהן אויסצופֿיהרען.

בייא זיינעם ריהרענדען אבשיעדע איבערדייכטע איהם דער מענשענפֿריינדליכע ראבבי איין בינדעל מיט קליידונגסשטיקען אונד איינע קליינע געלדסוממע, דיא ער פֿיר איהן אין דער געמיינדע געזאממעלט האטטע; אונד אום איהם דיא שמערצליכע בעשאָמונג צו ערשפּארען, איבערגאב ער איהם ביידעס אלס איין פֿרייוויללינעס דארלעהען אויף אונבעשטיממטע צייט פֿאָן זייטען דער געמיינדע. מיט בעוואָגטעם הערצען, דאָך אבער ניכט אָהנע טראָסטרייכעס פֿערטרויען אויף דיא אללוואלטענדע פֿאָרזעהונג גאָטטעס, נאהם ער דען שטאב אין דיא האנד, דאס געליעבטע קינד אויף דען ארם, אונד טראט, דיא טרייע געפֿאָהרטין אן דער זייטע, דיא וואנדערונג נאך דער הויפּטשטאדט גאליציענס אן.

מרים ערטרוג דיא פֿיעלען מיהזעליגקייטען אונד דיא מאנניגפֿאכען ענטבעהרונגען מיט איינעם גלייכמוטהע, וועלכער צייגניס גאב, פֿאָן איהרעם וואהרהאפֿט רעליגיאָזען זינן אונד פֿאָן איהרער ליעבע צו איהרעם גאטטען. אָבשאָן זיא אים עלטערליכען הויזע ניעמאלס דען איבערפֿלוס דעם רייכטהומס קעננען געלערנט האטטע, פֿעהלטע עס איהר דאָך דאזעלבסט אויך ניע אן יענען לעבענסבעקוועמליכקייטען, דיא דען פֿערהאָלטניססען דעם עלטערליכען הויזשטאנדעס אנגעמעססען ווארען; דענן איהר פֿאטער האטטע גוטע פֿערדיענסטע, אונד זיא וואר זיינע איינציגע טאָכטער. נון האטטע זיא מאנגעל אן אללעם אונד מוסטע, מיט איינעם בינדעל אויף דעם ריקען, דען וועג נאך לעמבערג זאָגאר צו פֿוסע מאכען. זיא גינג יעדאָך, וועניגסטענס דעם אנשיינע נאך, הייטערן מוטהעס נעבען איהרעם גאטטען, זוכטע נאך קראָפֿטען אויך פֿאָן זיינער שטירנע דיא פֿאלטען צו גלאָטטען; אונד ווענן איהר דיעזעס בעזוויילען ניכט געלינגען וואָללטע, ווענן שלמה ניכט צו בעזאָנפֿטיגען וואר ווענן דער שמערצליכען פֿאָרשטעללונג: מרים׳ס געשיק דאדורך געטריבט צו האבען, דאס ער עס אן דאס זייניגע קניפֿפֿטע; ווענן ער ניכט אויפֿהאָרען וואָללטע צו יאממערן, דאס ער דעם געליעבטען וועזען ביזהער ניכטס אלס מיהעפֿאָללע, אומוואָלקטע טאגע געבראכט האבע: דאנן רייכטע זיא איהם דען קליינען זייגלינג הין, אונד מיט הייטערער מיענע שפּראך זיא: „גיב דאָך אונזערעם קינדע איינען פֿאטערקוס, אונד זייא דאנן גוטען מוטהעס." שלמה פֿאָלגטע דער אנווייזונג, אונד ריעף געוואָהנליך מיט שלמה המלך ע״ה: „ווער דאָך איין ביעדערעס ווייב געפֿונדען! קאָסטליכער דענן פּערלען איזט איהר בעזיטץ!" (אשת חיל מי ימצא ורחוק מפנינים מכרה!)

* * *

זייט דעם איינצוגע אין דיא שטאדט לעמבערג נאהם דאס געשיק דיעזעס פֿראָממען עהעפּאארעס איינע גינסטיגערע ווענדונג. אונטער דען ערסטען פּערזאָנען, דיא איהנען היער בעגעגנעטען, אונד דעם שלמה דיא האנד צום איבליכען „שלום עליכם" רייכטען, וואר איין יונגער וואָהלהאבענדער ליינוואנדהאָנדלער, מיט דעם ער אין בערלין פֿריינדשאפֿטליכען אומגאנג געפּפֿלאָגען האטטע. שלמה מוסטע דעמזעלבען זאָגלייך אין קירצע דיא אורזאכע זיינעס היערזיינס, זאָ וויא דיא זיינער ערבאָרמליכען לאגע ערצאָהלען, וואָרויף איהן יענער אלסבאלד צו זיך אינ׳ס הויז נאהם מיט דער פֿערזיכערונג, פֿיר זיין פֿאָרטקאָממען נאך קראָפֿטען בעדאכט צו זיין.

(פֿאָרטזעטצונג פֿאָלגט.)

גראף באָרינסקי אײנען אינשעניער צור אונטערזוכונג דער אום העללבּרונן ליעגענדען געמײנדעשטראסען, אים פעסטצושטעללען, וועלכע דערזעלבען פיר שפּאציערפאהרטען דער פרוי קראָנפּרינצעססין זיך אײגנען, דא די האָהע פרוי זיך בערײטס מוטטער פיהלט אונד אללע גראָססערען קאָרפערליכען ערשיטטערונגען נאכטהײליג אויף איהרען יעטציגען צושטאנד אײנווירקען קאָננטען. (די שטראסען אין דער אומגעבונג העללברונגס זינד נאָמליך גאנץ בעזאָנדערס שלעכט.)

* (די האָללענ-מאשינען אין ענגלאנד.) די אורהעבער דיעזעס נײען קאָמפּלאָטס זינד נאָך אימממער ניכט ענטדעקט אונד איזט וועניג האָפפנונג פאָרהאנדען, די שולדיגען צו ענטדעקען, דא מאן גלויבט, דאס דיעיעניגען, וועלכע די ענגלישען בעהאָרדען פאָן דער אנקונפט דער פאָססער מיט האָללענ-מאשינען אין קעננטניס זעטצטען, צו גלײכער צײט די עמפּפאָנגער ווארנטען, פאָרזיכטיג צו זײן. אָהנע דיעזע ווארנונג ווירדען די עמפּפאָנגער אין ענגלאנד די „צעמענט-פאָססער" וואהרשײנליך אבגעהאָלט האבען, וואָרויף איהרע פערהאפטונג זאָפאָרט ערפאָלגט וואָרע. דעם פערנעהמען נאָך האט די ענגלישע רעגיערונג דעם אמעריקאנישען געזאנדטען אין לאָנדאָן פאָרשטעללונגען אין דער אנגעלעגענהײט געמאכט, אונד לעטצטערער האט זיך מיט זײנער רעגיערונג אין פערבינדונג געזעטצט, אום ניכט אללײן די ענטדעקונג אונד בעשטראפונג דער שולדיגען הערבײצופיהרען, זאָנדערן אויך די אבזענדונג ווײטערער מאשינען צו פערהיטען. אין באָסטאָן איזט ערמיטטעלט וואָרדען, דאס צוואנציג פאָססער מיט צעמענט אויף דען דאָרטיגען ווערפטען אבגעליעפערט וואורדען. צעהן וואורדען אם 18. יוני אן באָרד דעם שיפפעס „מאלטא" אונד צעהן אן באָרד דעם „באוואריאן" געבראכט. דער פוהרמאנן, וועלכער די פאָססער איבערבראכטע, איזט אויף דען ווערפטען ניכט בעקאננט. די פאָססער וואורדען אן יאָהן לאווזאָן (אײן פינגירטער נאמע) אדרעססירט. דער אבזענדער נאננטע זיך שארלעס מיללער, אונד די זענדונג וואר אן יאָהן עוואנס, ליווערפאָל, אדרעססירט. הערר ווינדאָם, דער שטאטס-סעקרעטאָר, האט, ווי אײן וואשינגטאָנער טעלעגראמם פאָם 28. יולי מעלדעט, די צאָלל-אײנגעהמער אין באָסטאָן אונד נעוויאָרק אנגעוויעזען, עס אן קײנער אנשטרענגונג פעהלען צו לאססען, אום דען נאמען דעם אבזענדערס דער יינגסט אין ליווערפאָל אײנגעטראָפפענען האָללענ-מאשינען צו ערמיטטעלן. אים פערלויפע אײנער אונטערהאלטונג זאָלל הערר ווינדאָם געאײסערט האבען, דאס, וואָהרענד עס דען צאָלל-אײנגעהמערן אונמאָגליך זײן דירפטע, דירעקט דען נאמען דעם אבזענדערס צו ערמיטטעלן, ער צום מינדעסטען אויף אײנע שפור צו קאָממען האָפפע, וועלכע צור ענטדעקונג דער שולדיגען פיהרען דירפטע.

* (אכטער אינטערנאציאָנאלער זאאט- אונד געטרײדעמארקט אין בודאפעסט.) דאס זאאטמארקט-קאָמיטע ברינגט צור קעננטניס, דאס דער באָרזע-ראטה די אבהאלטונג דעס דיעסיאָהריגען אכטען בודאפעסטער אינטערנאציאָנאלען זאאט- אונד געטרײדעמארקטעס אויף דען 1. סעפטעמבער דיעזעס יאהרעס בעשטיממט האט. דער זאאטמארקט ווירד מיט אײנער אויסשטעללונג פאָן מאשינען אונד ווירטהשאפטס-געראָטהען פערבונדען זײן אונד אין דען גארטען-לאָקאליטאָטען דער „נײען וועלט" (טיקאָר-דאמם) אבגעהאלטען ווערדען.

* (נײע ניהיליסטישע אנשלאָגע.) די ניהיליסטען מאכען אלזאָ קײנע זאָממערפערײען, זאָנדערן שײנען זיך גראדע אים זאָממער צו נײער טהאָטיגקײט אויפראפפען צו וואָללען. דיעזער אומשטאנד מאג וואָהל אויך דאצו בײגעטראגען האבען, דאס די אברײזע דעם רוסישען קאיזערס נאָך מאָסקױ זאָ געהײם געהאלטען וואָרדען איזט, דאס זעלבסט דעם האָפע זעהר נאהעשטעהענדע פערזאָנען דיעזעלבע ערסט אוים דער צײטונג ערפוהרען. אויף דער גאנצען באהן פאָן פעטערסבורג נאָך מאָסקױ זינד טרופפען אויפגעשטעללט, די איבונגען אים לאגער פאָן קראסנאָיע-סעלאָ אונטערבראָכען ביז צור ריקקעהר דעס קאיזערס, דער דאנן וואָהל ניכט מעהר נאָך פעטערהאָף, זאָנדערן, ווי בערײטס געמעלדעט, נאָך זארסקאָיע-סעלאָ געהען דירפטע. — אם פאָריגען מאָנטאג פריה ערהיעלט דער פעטערסבורגער שטאדטהויפטמאנן אוים אײנער פאָלנישען גובערנעמענטס-שטאדט (קאָוונאָ) אײנע דעטאײללירטע פערזאָנאל-בעשרײבונג אײנער ווײבליכען פערזאָן, וועלכע מיט דעם נאמען יוזא (יאָזעפא) בעצײכנעט ווירד. דיעזעלבע זאָלל פאָן דען ניהיליסטען בעאויפטראגט וואָרדען זײן, זיך אן די פאמיליע דעם קאיזערס הערנצושלײכען אונד, ווי דער נאכריכטגעבער פערמוטהעט, שײנט עס אויף אײן אטטענטאט געגען דאס לעבען דעס קאיזערס אבגעזעהען געוועזען צו זײן. דיעזע יוזא ווירד דעסהאלב אלס בעזאָנדערס געפאָהרליך אנגעזעהען, וויל מאן זי אין געזעללשאפט אײנעס גענאָססען דעס הינגעריכטעטען סאָלאָוױעוו געזעהען האט. דער מאנן איזט זײט אכט ביז צעהן טאגען פערהאפטעט, די פרוי ענטקאם. — דעם קאיזער זאָלל אויף אונערקלאָרליכעם וועגע אײנע שאכטעל מיט מאָדעללען פאָן מאָרדווערקצײגען אללער ארט צוגעגאנגען זײן, צוגלײך אויך אײן בריעף, אין דעם געזאגט ווירד, ער מאָגע אוים דענזעלבען דאס ווערקצײג וואָהלען, דורך וועלכעס ער שטערבען וואָללע, דא ער פאָן דען ניהיליסטען צום טאָדע פערורטהײלט זײ. דער קאיזער, הײסט עס, האבע דיעזען בריעף ניכט דער בעאכטונג ווערטה געפונדען. ניכטסדעסטאָווועניגער טהוט דער פאָליצײ-מיניסטער באראָנאָפף ענערגישע שריטטע, אום דען אבזענדערן אונד איבערמיטטלערן דער שאכטעל אונד דעס בריעפעס אויף די שפור צו קאָממען. — באראָנאָפף האט פאָר אײניגען טאגען אײנען בריעף ערהאלטען, אין דעם אײן דרײאיגער ניהיליסט איהם מיטטהײלט, מאן האבע איהן געוואָהלט, דען רוסישען קאיזער צו ערמאָרדען, ער קאָננע עס אבער ניכט איבער זײן הערץ ברינגען, אײנען יונגען קאיזער צו ערמאָרדען, דער נאָך גאר ניכט אײנמאל די צײט געהאבט האט, זײנער אינגערען פאָליטיק אײנע בעשטיממטע ריכטונג אויפצופראָגען. דעסהאלב האבע ער זיך ענטשלאָססען, דען קאיזער צו ווארנען אונד איהן אין קעננטניס צו זעטצען, דאס זײן לעבען ערנסטליך בעדראָהט זײ. פערנער טהײלט דער שרײבער באראָנאָפף מיט, דער בריעף ווערדע אן איהן געלאנגען, נאכדעם דער אבזענדער שאָן ניכט מעהר אם לעבען זײן ווירדע, דא ער זיך אוים פורכט פאָר דער גראָסליכען ראכע זײנער פארטײ-גענאָססען ענטלײבען וואָללע. דער בריעף טרוג די אונטערשריפט ק. אונד אנגאבע אײנער אדרעססע. באראָנאָפף שיקטע הין אונד מאן פאנד ווירקליך אין דעם בעצײכנעטען קווארטיער די לײכע אײנעס אונבעקאננטען יונגען מאננעס. דערזעלבע האטטע זיך דורך אײנען וואססער-שוס אומ׳ס לעבען געבראכט, דער בעקאננטליך קײנען לאָרם מאכט, זאָ דאס די הויזגענאָססען נאָך ניכטס איבער דען זעלבסטמאָרד וואוסטען.

*(אײן באלל אין דען „דרײא וואָכען".) אין האטוואן עקסיסטירט אײנע חברת נשים, דערען אויפגאבע, הילפסבעדירפטיגע צו אונטערשטיטצען, די נאָטה דעס ארמען צו לינדערן איזט. אײן זאָלכער פעראײן איזט געוויס אײנע הומאנע זאכע. אײן היעזיגער יונגער מענש, דעססען אײנציגעם פערדיענסט דארין בעשטעהט,

פאָלליעטאָן.

דאס פערערבטע פערברעכען.

(26. פאָרטזעטצונג.)

די אָרטס-אײנוואָהנער, גראָסטענטהײלס אוים יודען בעשטעהענד, ווארען מיט דען וועניגען, איהנען צו געבאָטע שטעהענדען הילפס-מיטטעלן טהאָטיגסט בעמיהט, דער שטײגענדען וואוטה דעס צערשטאָרענדען עלעמענטעס נאָך קראָפטען אײנהאלט צו טהון. ווײבער אונד קינדער, מיט טראגבארען האבזעליגקײטען בעלאדען, ראננטען לויט יאממערנד אונד הײלענד דורך די שטראסען; מיט ריעזיגער אנשטרענגונג טרוג מאן קראנקע, גרײזע אונד קינדער הינוועג פאָן דער נאָהע דער געפאָהרדראָהענדען שטאָטטע, אום זי אין ענטפערנטערע קווארטירע, אָדער אויף די וויעזען הינויס צו ברינגען.

אײניגע פראָממע גליעדער דער געמײנדע ווארען, אללעס אנדערע פערגעססענד, אין די סינאגאָגע געאײלט, אום דאס אללערהײליגסטע, די ספרי תורה, פאָר געפאָהר צו רעטטען. דאס גאנצע באָט אײן בילד, בײא דעססען אנבליק אויך דאס הערץ דעס ניכטבעטהײליגטען האָטטע פורכטבאר ערגריפפען ווערדען מיססען.

שלמה שפראנג פאָם וואגען. „מײן ווײב! מײן קינד!" שריע ער; ניעמאנד האָרטע אויף איהן, נאָך וועניגער ערהיעלט ער אײנע אנטוואָרט. ער פאקטע אײנצעלנע דער מיט דעם לאָשען בעשאָפטיגטען אונד בריללטע איהנען פערצווײפלונגספאָלל די יאממערפראגען: „וואָ איזט מײן ווײב אונד מײן קינד?" קײנער פערמאָכטע איהם אײנע אויסקונפט צו געבען. דא ריס ער, אײנעם וויטהענדען גלײך, פאָן אײנעם וואגען אײנע שטארק דורכנאסטע קאָטצע, היללטע זיך דיעזעלבע פעסט אום אונד שטירצטע טאָרפערארבענד דורך דען אָפפענען שטאלען אײנגאנג אין דאס ברעננענדע הויז.

דאס ערסטע צימער, אין דאס ער געלאנגטע, וואר בערײטס זאָ פאָלל פאָן רויך, דאס ער ניכט אײנמאל פערמאָכטע, דען נאמען זײנעס ווײבעס אנצורופען. פאָן דא אײלטע ער אין אײן צווײטעס אונד דאנן אין אײן דריטטעס געמאָך, וואָ דער רויך מינדער דיכט וואר. ער שלאָס די טהירע שטעטס הינטער זיך, דאמיט דער קוואלם ניכט צו שנעלל נאכדרינגע. „מרים! מרים!" ריעף ער אין דעם טאָנע אײנעס פערצווײפעלנדען אונד — ווער שילדערט זײנע געפיהלע, אלס איהם אוים דער נאהען שפײזע-קאממער העריים זײן נאמע ענטגעגענקלאנג! עס וואר די שטיממע מרים׳ס! ער שטירצטע הינײן: דא שטאנד זי, דאס קינד פעסט אן איהרען מיטטערליכען בוזען געדריקט, פאָר אײנער פענסטערפערטיעפונג. אויף דעם געזימזע לאג אײן אָפפענער סידור, אוים דעם זי אונטער הײססען טהראָנען די „ווידוי" הערזאגטע. נאָך צווײא זײטען הין האטטע זי פערגעבענס דען אויסגאנג פערזוכט, אונד זיך ענדליך אין דיעזע געוואָלבטע קאממער צוריקגעצאָגען, אום אין ערגעבונג אונד דעמוטה צו ערווארטען, וואס דער הימעל איבער זי אונד איהר קינד בעשליעססען ווערדע.

שלמה זאה נון נור אײנען אײנציגען רעטטונגס-וועג, דען ער אויך זאָגלײך אנצובאהנען בעגאנן. אײנע אנשטאָססענדע רומפעל-קאממער וואר דורך אײנע דינגע מויער פאָן אײנעם שטאללע געטרעננט. ער נאהם אײנע האָלץ-האקע אונד שלוג אײן לאָך דורך, זאָ דאס זי זיך באלד אין דעם שטאללע בעפאנדען. פאָן היער פיהרטע אײן ניעדריגעס פענסטער אין דען גארטען. די שמאלע אָפפנונג ווארדע עטוואס ערווײטערט. מרים קראָך צוערסט דורך, שלמה רײכטע איהר זאָדאנן דאס קינד, וואָראויף ער זעלבסט זיך דורכוואנד: דאס גאנצע ווערק האטטע קײם צוואנציג מינוטען געדויערט, אונד זי בעפאנדען זיך אים גארטען — געררעטטעט. דענן גליקליכער ווײזע וואר די פלאממע ניכט נאָך דיעזער זײטע הין געדרונגען, דא דער ווינד ענטגעגענבליעז.

אין צײטען דער נאָטה אונד דער געפאהר ענטוויקעלט דער מענש געוואָהנליך אײנע קראפט, די אָפט איבערמענשליכעס לײסטעט, אונד דער צווערג פאָללבריננט ריעזען-ארבײט: נור זאָדורך איזט עס בעגרײפליך, דאס שלמה אין זאָ קורצער פריסט אײן רעטטונגס-ווערק צו שטאנדע בראכטע, וואָצו ער בײא רוהיגעם בלוטע אײנעס דרײפאך לאָנגערען צײטרוימעס בעדורפט האטטע. מיט לײכטער מיהע דורכבראך ער נון דען מאָרשען גארטענצוין; זי ווארען אבער קײם פינפציג שריטטע פאָרוואָרטסגעקאָממען, זאנק ער ערשאָפפט ניעדער. דא זאה ער נון פאָר זיך זײנע גערינגע האבע פאָן דעם ניממערזאטטען אונטהיערע גיעריג אויפצעהרען, אונד ער פיהלטע עס, דאס ער נונמעהר אן דען בעטטעלשטאב געקאָממען זײא; אללײן וואס ווארען איהם אללע גיטער דער ערדע געגען די שאָטצע, די נאָכט איהם ערהיעלט, אונד די ער זעלבסט זאָ אונענדליך גליקליך וואר, מיט השי״ת הילפע צו ערעטטען: ווײב אונד קינד! דאנקערגליהט פאלטעטע ער זײנע האָנדע צו אײנעם ריהרענדען געבעטע; ווארמע טהראָנען ריעזעלטען איבער זײנע בלאססען וואנגען, אונד מיט פעסטעם פערטרויען איבערגאב ער